

innehållet kan slutsatsen dras att bland annat Carl Gustaf Malmströms skildring av riksdagen har legat till grund för framställningen. Tyvärr innebär detta partiperspektiv att flera viktiga aspekter av den politiska praktiken feltolkas i inledningen. Till exempel uppfattas försöken att utesluta Jacob Serenius från riksdagen som en hattstrategi. Vad som dock inte nämns i sammanhanget är att det var Johan Browallius som var drivande för att låta Serenius delta i riksdagens arbete. Även Henric Benzelius uttalade stöd för Serenius i olika sammanhang. Det är också högst tveksamt att påstå att de så kallade mössorna blev mer kungavänliga i början av 1750-talet. Det finns i alla fall inga belägg för att några av de ledande prästerna skulle ha stärkt sina band med det nya kungaparet inför och under riksdagen 1751–1752.

Sammanfattningsvis ger utgivningen av prästeståndets protokoll från riksdagen 1751–1752 möjligheter för forskare både inom och utom landet att undersöka och ta ställning till prästernas politiska diskussioner vid mitten av 1700-talet utan att behöva ta sig till Riksarkivet i Stockholm. Vill man dock få djupare kunskap om prästernas politiska aktiviteter måste deras deltagande på andra politiska arenor inkluderas, vilket kräver besök på flera olika arkiv.

Patrik Winton

Göran Alm & Antoinette Ramsay Herthelius, foto: Alexis Daflos, *Bernadottebiblioteket – en kunglig kulturskatt*, Stockholm: Kungl. Husgerådskammaren & Atlantis, 2007. 140 s.

Bernadottebiblioteket är en av Stockholms slotts många kulturklenoder, inhytt i norra Logårdsflygeln. I ett grandios biblioteksrum, färdigställt på 1790-talet efter ritningar av Carl Johan Cronstedt och delvis Carl Hårleman, inryms de boksamlingar som tillhört medlemmarna av Bernadottedynastin. De 60 000 volymerna är kronologiskt ordnade efter de olika regenterna och med deras respektive drottningars samlingar på galleriet ovanför.

Många av Bernadotterna har varit ivriga kulturkonsumenter och det är därför högtintressanta samlingar som kan visas upp. Många av böckerna är gåvor och naturligtvis kan de inte tas som omedelbara vittnesbörd om kungligheternas läsvanor. Som bokhistoriskt museum har biblioteket dock få motsvarigheter i landet. Samlingarna omfattar en stor mängd kostbara bokverk och praktband från 1800- och 1900-talet, dessutom en hel del äldre objekt och rika kart-, bild- och musiksamlingar. Härjämte inryms ren brukslitteratur, som naturligtvis är särskilt intressant att studera för de kungar som likt Oscar II läste med pennan i hand.

Den historik som Bernadottebibliotekets chef Göran Alm och slottsbibliotekarie Antoinette Ramsay Herthelius tillsammans författat behandlar inte bara den nuvarande dynastins samlingar utan berättar om kungliga boksamlare på Stock-

holms slott alltifrån medeltiden och framåt. Från att ha varit enskilda samlingar blev kungarnas bokbestånd så småningom offentliga och bildade grunden för dagens nationalbibliotek. Under tilltagande trångboddhet huserade det i Logårdsflygeln fram tills Kungl. bibliotekets nuvarande huvudbyggnad i Humlegården stod färdig år 1878. Kvar på slottet blev ett ekande representationsrum som först kom att inhysa Livrustkammaren och efter 1906 återställdes till bibliotekslokal. Sin nuvarande funktion av dynastiskt bokmuseum fick biblioteket genom Gustav VI Adolfs föranstaltanden på 1950-talet. I dag är det mest en angelägenhet för forskare, även om det på senare tid öppnats en aning mot allmänheten. Boken är väl ett led i sådana satsningar.

Den bibliofilt lagde läsaren består en översiktlig presentation av boksamlingarnas historia och lär känna några av de legendariska medarbetare som verkat i det gamla kungliga bibliotekets lokaler, däribland August Strindberg och Elof Tegnér. Den stora behållningen är dock fotografen Alexis Daflos' bilder. Inte minst intressanta är de sammanställningar som gjorts av Cronstedts skalmodeller och inredningarna så som de sedermera utfördes, överraskande troget planerna. De förträffliga fotografierna motsvaras dessvärre inte av lika förträffliga texter och det är beklagligt att bokförlaget inte velat kosta på den vackra volymen berättigad redaktion.

Jonas Nordin

Blanka Henriksson, *"Var trogen i allt": den goda kvinnan som konstruktion i svenska och finlandssvenska minnesböcker 1800–1980*, Åbo: Åbo Akademi, 2007. 292 s.

Det triviala, eller snarare det förment triviala, står i centrum i den finlandssvenska folkloristen Blanka Henrikssons avhandling. Syftet anges vara att "visa att även det triviala har betydelse för de människor det berör" (s. 11). Men författaren uppger även att hon med sin forskning vill ägna den svenska och finlandssvenska minnesbokstraditionen en djupare analys (s. 14). Det förment triviala är nämligen minnesböcker, eller minnesalbum eller poesialbum, som de också kallas.

En minnesbok definieras som en bok där "en person har samlat vänners och bekantas inskrifter i form av dikter, ordspråk, bibelord eller andra kortare texter". Vanligen är texten illustrerad med teckningar, bokmärken eller kitschiga glansbilder. Studien bygger på 132 finlandssvenska och 130 svenska minnesböcker, skapade någon gång under perioden 1800–2000. Avhandlingen har en trevlig och ledig stil och är rikt illustrerad.

I de två inledande kapitlen presenteras undersökningen, samt metod och teori. Här förs även en intressant diskussion kring "det triviala" som forskningsobjekt. Därefter ordnas undersökningen kring sex kapitel som belyser olika aspekter av könskonstruktioner i form av "den goda kvinnan" och hur de upprätthålls i mate-